

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea “Alexandru Ioan Cuza” din Iași
1.2 Facultatea	Facultatea de Drept
1.3 Departamentul	Departamentul interdisciplinar Centrul de Studii Europene
1.4 Domeniul de studii	Drept
1.5 Ciclul de studii	Licență, ciclul I de studii
1.6 Programul de studii / Calificarea	Drept

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	DREPTUL INSTITUȚIONAL AL UNIUNII EUROPENE						
2.2 Titularul activităților de curs	LECT. UNIV. DR. EMANOIL CORNELIU MOGÎRZAN						
2.3 Titularul activităților de seminar	Asist. Dr. Despina-Martha Iluca						
2.4 An de studiu	I	2.5 Semestru	II	2.6 Tip de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei*	OB

* OB – Obligatoriu / OP – Opțional

3. Timpul total estimat (ore pe semestru și activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp					ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și altele					25
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					10
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					20
Tutoriat					1
Examinări					2
Alte activități					0
3.7 Total ore studiu individual					55
3.8 Total ore pe semestru					100
3.9 Număr de credite					4

4. Precondiții (dacă este cazul)

4.1 De curriculum	Nu este cazul
4.2 De competențe	Nu este cazul

5. Condiții (dacă este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	Nu este cazul
5.2 De desfășurare a seminarului/ laboratorului	Nu este cazul

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> - Capacitatea de a identifica instituțiile abilitate să adopte actele juridice ale Uniunii, precum și procedurile de adoptare; - Cunoașterea specificului instituțiilor Uniunii, a organizării lor și a relațiilor dintre acestea; - Cunoașterea rolului jucat de Curtea de Justiție în dezvoltarea construcției europene; - Interpretarea deciziilor jurisdicției Uniunii și soluționarea unor spețe de drept al Uniunii Europene
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> - Capacitatea de identificare și realizare a sarcinilor profesionale în mod eficient și responsabil, cu respectarea regulilor deontologice; - Capacitatea de aplicare a tehnicilor de muncă eficientă individuală, precum și în echipă; - Capacitatea de utilizare eficientă a resurselor de comunicare și a surselor de informare și de formare profesională asistată.

7. Obiectivele disciplinei (din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general	Consolidarea și aprofundarea cunoștințelor dobândite la disciplina Drept european general
7.2 Obiectivele specifice	La finalizarea cu succes a acestei discipline, studenții vor fi capabili să: <ul style="list-style-type: none"> ▪ înțeleagă fenomenul integrării europene, făcând diferența față de cooperarea internațională care stă la baza Consiliului Europei, ▪ înțeleagă specificul instituțiilor Uniunii Europene ▪ cunoască specificul izvoarelor de drept al Uniunii, precum și raporturile complexe stabilite între sistemul juridic al Uniunii și sistemul juridic național

8. Conținut

8.1	Curs	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	UNITATEA DE ÎNVĂȚARE I. INIȚIEREA ȘI DEZVOLTAREA CONSTRUCȚIEI EUROPENE 1. Preliminariile integrării europene 2. Instituirea și evoluția Comunităților Europene 3. Crearea și evoluția Uniunii Europene	Studenții primesc în prealabil suport de curs. La curs se folosește o metodă interactivă. Sunt încurajate întrebările și discuțiile	2 ore Note de curs,
2.	UNITATEA DE ÎNVĂȚARE II. PROBLEMELE INTEGRĂRII EUROPENE 1. Metode propuse pentru construcția europeană 2. Noțiunea de integrare europeană 3. Fazele integrării europene 4. Dezvoltarea integrării diferențiate	Studenții primesc în prealabil suport de curs. La curs se folosește o metodă interactivă. Sunt încurajate întrebările și discuțiile	2 ore Note de curs
3.	UNITATEA DE ÎNVĂȚARE III. ASPECTE PRIVIND INSTITUȚIILE POLITICE ALE UNIUNII EUROPENE I. Preliminarii. Instituțiile Uniunii Europene II. Comisia Europeană	Studenții primesc în prealabil suport de curs. La curs se folosește o metodă interactivă. Sunt încurajate întrebările și	2 ore Note de curs

		discuțiile	
4.	III. Consiliul Uniunii Europene	Studentii primesc în prealabil suport de curs. La curs se folosește o metodă interactivă. Sunt încurajate întrebările și discuțiile	2 ore Note de curs
5.	IV. Consiliul European	Studentii primesc în prealabil suport de curs. La curs se folosește o metodă interactivă. Sunt încurajate întrebările și discuțiile	2 ore Note de curs
6.	V. Parlamentul European VI. Ombudsmanul European	Studentii primesc în prealabil suport de curs. La curs se folosește o metodă interactivă. Sunt încurajate întrebările și discuțiile	2 ore Note de curs
7.	UNITATEA DE ÎNVĂȚARE IV. ORDINEA JURIDICĂ A UNIUNII EUROPENE I. IZVOARELE DREPTULUI UNIUNII EUROPENE 1. Generalități 2. Dreptul originar sau primar 3. Dreptul derivat. Generalități. Clasificare 4. Actele numite obligatorii de drept derivat	Studentii primesc în prealabil suport de curs. La curs se folosește o metodă interactivă. Sunt încurajate întrebările și discuțiile	2 ore Note de curs
8.	5. Actele numite neobligatorii de drept derivat: recomandările și avizele 6. Actele atipice (nenumite, non-standard) de drept derivat	Studentii primesc în prealabil suport de curs. La curs se folosește o metodă interactivă. Sunt încurajate întrebările și discuțiile	2 ore Note de curs
9.	7. Dreptul internațional ca izvor al dreptului UE 8. Izvoarele nescrise ale dreptului UE 9. Ierarhia izvoarelor de drept al UE 10. Izvoare complementare ale dreptului UE: acordurile încheiate între statele membre	Studentii primesc în prealabil suport de curs. La curs se folosește o metodă interactivă. Sunt încurajate întrebările și discuțiile	2 ore Note de curs
10.	11. Statutul acordurilor internaționale încheiate de statele membre cu state terțe II. RELAȚIILE DINTRE ORDINEA JURIDICĂ A UNIUNII EUROPENE ȘI ORDINEA JURIDICĂ A STATELOR MEMBRE 1. Hotărârea Van Gend en Loos 2. Primatul dreptului UE	Studentii primesc în prealabil suport de curs. La curs se folosește o metodă interactivă. Sunt încurajate întrebările și discuțiile	2 ore Note de curs
11.	3. Aplicabilitatea directă a dreptului Uniunii Europene 4. Aplicabilitatea imediată a dreptului Uniunii Europene 5. Efectul direct	Studentii primesc în prealabil suport de curs. La curs se folosește o metodă interactivă. Sunt încurajate întrebările și discuțiile	2 ore Note de curs
12.	6. Efectul indirect al normelor de drept al UE UNITATEA DE ÎNVĂȚARE V. ELEMENTE DE CONTROL JURISDICȚIONAL I. Curtea de Justiție a Uniunii Europene	Studentii primesc în prealabil suport de curs. La curs se folosește o metodă interactivă. Sunt	2 ore Note de curs

		încurajate întrebările și discuțiile	
13.	II. Cooperarea dintre Curtea de Justiție și instanțele naționale	Studentii primesc în prealabil suport de curs. La curs se folosește o metodă interactivă. Sunt încurajate întrebările și discuțiile	2 ore Note de curs
14.	UNITATEA DE ÎNVĂȚARE VI. CETĂȚENIA EUROPEANĂ ȘI COMPETENȚELE UNIUNII EUROPENE I. Cetățenia europeană II. Competențele Uniunii Europene	Studentii primesc în prealabil suport de curs. La curs se folosește o metodă interactivă. Sunt încurajate întrebările și discuțiile	2 ore Note de curs

Bibliografie principală:

1. P. Craig, G. De Burca, *Dreptul Uniunii Europene*, Ed. Hamangiu, 2017
2. Klaus-Dieter Borchardt, *ABC-ul dreptului Uniunii Europene*, Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene, Luxemburg, 2017
3. R. Schütze, *Dreptul constituțional al Uniunii Europene*, Ed. Universitară, 2013

Bibliografie suplimentară:

R. Schütze, *European Union Law*, Oxford University Press, 2021
 Claude Blumann, Louis Dubouis, *Droit institutionnel de l'Union européenne*, L.G.D.J., 2019
 M. Blanquet, *Droit général de l'Union européenne*, ed. Dalloz-Sirey, 11e edition, 2018
 Alina Kaczorowska, *European Union Law*, Routledge, 2016
 Jean Paul Jacqué, *Droit institutionnel de l'Union européenne*, 9e édition, Dalloz, Paris, 2018.
 Marianne Dony, *Droit de l'Union européenne*, Editions de l'Université de Bruxelles, Bruxelles, 2018

Surse Internet:

Site-ul Uniunii Europene: www.europa.eu
 Site-ul Comisiei Europene: https://ec.europa.eu/commission/index_ro
 Site-ul Consiliului Uniunii Europene: <http://www.consilium.europa.eu/ro/home/>
 Site-ul Consiliului European: <http://www.consilium.europa.eu/ro/european-council/>
 Site-ul Curții de Justiție a Uniunii Europene: <https://curia.europa.eu/>
 Site-ul Parlamentului European: <http://www.europarl.europa.eu/portal/ro>
 Site-ul Curții de Justiție a Uniunii Europene: <https://curia.europa.eu/>
 - Accesul la dreptul UE se face prin site-ul: <http://eur-lex.europa.eu/>
 - Repertoriul legislației Uniunii Europene:
http://eur-lex.europa.eu/search.html?displayProfile=allRelAllConsDocProfile&qid=1491207221154&type=named&CC_1_CODED=01&name=browse-by:legislation-in-force&CC_2_CODED=0110

8.2	Seminar / Laborator	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1	Integrarea europeană. Istoric, concepte	Problematizarea, expunerea însoțită de mijloace tehnice, conversația euristică, observația dirijată, studiul de caz	2 ore Note de curs
2	Instituțiile politice ale Uniunii Europene.	Problematizarea, expunerea însoțită de mijloace tehnice, conversația euristică, observația dirijată, studiul de caz	2 ore Note de curs, decizii ale CJUE, alte materiale

3	Izvoarele dreptului Uniunii Europene (I)	Problematizarea, expunerea însoțită de mijloace tehnice, conversația euristică, observația dirijată, studiul de caz	2 ore Note de curs, decizii ale CJUE, alte materiale
4	Izvoarele dreptului Uniunii Europene (II)	Problematizarea, expunerea însoțită de mijloace tehnice, conversația euristică, observația dirijată, studiul de caz	2 ore Note de curs, decizii ale CJUE, alte materiale
	Relațiile dintre ordinea juridică a Uniunii Europene și ordinea juridică națională	Problematizarea, expunerea însoțită de mijloace tehnice, conversația euristică, observația dirijată, studiul de caz	2 ore Note de curs, decizii ale CJUE, alte materiale
6	Curtea de Justiție a Uniunii Europene. Chestiunea prejudicială	Problematizarea, expunerea însoțită de mijloace tehnice, conversația euristică, observația dirijată, studiul de caz	2 ore Note de curs, decizii ale CJUE, alte materiale
7.	Cetățenia Uniunii Europene. Competențele Uniunii Europene	Problematizarea, expunerea însoțită de mijloace tehnice, conversația euristică, observația dirijată, studiul de caz	2 ore Note de curs, decizii ale CJUE, alte materiale

Bibliografie principală:

P. Craig, G. De Burca, *Dreptul Uniunii Europene*, Ed. Hamangiu, 2017

Klaus-Dieter Borchardt, *ABC-ul dreptului Uniunii Europene*, Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene, Luxemburg, 2017, <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/5d4f8cde-de25-11e7-a506-01aa75ed71a1/language-ro/format-PDF>

R. Schütze, *Dreptul constituțional al Uniunii Europene*, Ed. Universitară, 2013

Bibliografie suplimentară:

R. Schütze, *European Union Law*, Oxford University Press, 2021

Claude Blumann, Louis Dubouis, *Droit institutionnel de l'Union européenne*, L.G.D.J., 2019

Alina Kaczorowska, *European Union Law*, Routledge, 2016

Surse Internet

Cele indicate pentru curs

9. Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Odată cu intrarea României în Uniunea Europeană, dreptul UE guvernează o mare parte a relațiilor sociale și economice din țara noastră. Pe de altă parte, libertățile de circulație produc efecte multiple la nivelul cetățenilor, a societăților comerciale și a instituțiilor publice. În aceste condiții, disciplina facilitează integrarea viitorilor absolvenți pe piața muncii, precum și desăvârșirea pregătirii acestora la niveluri superioare, prin aceea că le asigură cunoașterea aprofundată a cadrului constituțional al Uniunii și stăpânirea instrumentarului juridic, sub aspectul creării și al aplicării sale practice.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere în nota finală (%)
10.4 Curs	Capacitate de asimilare și redare	Examen oral	75
10.5 Seminar/ Laborator	Capacitate de analiză și sinteză	Participarea la dezbaterile de la seminar Două teste obligatorii pe parcursul semestrului	25
10.6 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"> - Promovarea a două teste obligatorii pe parcursul semestrului - Prezența la orele de seminar - Promovarea examenului de final de semestru			

Data completării
21.09.2021

Titular de curs
**Lect. univ. dr. Emanoil Corneliu
Mogîrzan**

Titular de seminar
Asist. dr. Despina-Martha Iluca

Data avizării în departament
24.09.2021

Director de departament
Prof. univ. dr. Gabriela Pascariu